

לכבוד הוד מעלתו

הגלעד של בנקר היל¹

הביוגרפיה בתבניתה היותר צרופה, זו המתגדרת בחיים שתמו, של התם ואמיץ הלב, עשויה להיחשב כשכרה הנאה ביותר של המידה הטובה – שכר הניתן ומתקבל בלי שמץ של טובת הנאה: שהרי, כפי שהביוגרף אינו יכול לצפות להכרת התודה של בעל-הדבר, בעל-הדבר שוב אינו יכול ליהנות מהכבוד הביוגרפי שהוענק לו.

ישראל פוטר ראוי בהחלט למנחה הזו – טוראי פרטי בבנקר היל, שבתמורה לשירותיו הנאמנים, הוא קודם כבר לפני שנים אל פרטיות עמוקה עוד יותר מתחת לפני האדמה, בתוספת קצבה שלאחר המוות, בהיעדר אחת כזו בימי הילדו, קצבה אשר שולמה לו מדי שנה בשנה על-ידי האביב, עם אזוביו ודשאיו המתחדשים לעולם.

במשנה ביטחון מניח אני חיבור זה לרגלי הוד מעלתו, מכיוון שבשינוי הגוף הדקדוקי הוא משמר את הסיפור האוטוביוגרפי של ישראל פוטר, כמעט כהדפסה מחודשת.² זמן קצר אחרי ששב למולדתו, תשוש מחמת הזקנה, הופיע אצל רוכלי הספרים סיפור עלילה קטן על הרפתקאותיו, סיפור שהודפס בצורה עלובה על נייר אפור וזול, וככל הנראה לא נכתב במו-ידי, אך ישירות מפיו. אבל כעת, כמו סימני הקביים של הנכה שליד

1 Bunker Hill, בוסטון, שדה קרב מפורסם במלחמת העצמאות שהתחולל ב-17 ביוני 1775.

2 Israel R. Potter, Life and Remarkable Adventures of Israel R. Potter

השער המהודר,³ אותה רשומה שחוקה שוב אינה בנמצא. למעט כמה הרחבות, הוספת פרטים אישיים והיסטוריים, סצנה אחת או שתיים, הרצאת הדברים הנוכחית, אשר נשענת על עותק מרופט שניצל רק במקרה מידיהם של הסמרטוטים, עשויה אולי במידת מה, ולא בלי הצדקה, להיחשב כשיקום של מצבה ישנה וחרבה.

ביודעי היטב שבעיני הוד מעלתו סגולת הסיפור נעוצה בהכרח בנאמנות הכוללת לרוחו של הנרטיב המקורי, נשמרתי ככלל מהמתקת מצוקותיו של הגיבור שלי. ובמיוחד לקראת הסוף, הגם שהתפתיתי עד מאוד, לא העזתי להמיר את דין ההשגחה העליונה בשום פיצוי אומנותי הנענה לצדק הפואטי; לפיכך, איש אינו יכול להתלונן מרה יותר ממני על אותה קדרות השורה על פרקי הסיום שלי.

כזו היא המלאכה וכזה הוא האיש, אשר לכבוד הוא לי להציגם בפני הוד מעלתו. העובדה שהשם שצוין כאן לא נועד להופיע בכרכים של ספרקס,⁴ יש בה אולי כדי להתמיה, ואולי לא, אבל נראה שבכוונת מכוון התמהמה ישראל פוטר בטרם התגלה ברבים בחסותה של פטרונו מרוממת כל כך,⁵ שהרי, ברוח ההגדרה דלעיל הוא נוכח לדעת שבמובן הנעלה ביותר, הוד מעלתו הוא הוא הראוי להיחשב לביוגרף הגדול: המנציח הלאומי של אלה מבין הטוראים האנונימיים של ה־17 ביוני 1775, שייתכן

3 מעשה השליחים, ג.

4 Jared Sparks (1789–1866), היסטוריון נודע בזמנו.

5 הקמת הגלעד התאחזה מאוד. היא החלה ב־1825, והסתיימה רק ב־1843. מלוויל מכוון את שיבתו של פוטר לארצות הברית לשנת 1826.

שמעולם לא קיבלו שכר אחר, להוציא גמולך האיתן
הַעֲשׂוּי גִרְנִיט.

יסלח לי הוד מעלתו אם אתיר לעצמי באירוע מבורך
זה לשלב בקילוסין הנלהבים את ברכותיי הלבביות ליום
השנה שאנו שבים וחוגגים ולאחל להוד מעלתו עוד ימים
רבים כמותו והגם שהוד מעלתו האפיר קמעא בטרם עת],
ושכל אחת משמשות קיציו תזהיר קלות על ראשו, כפי
שכל אחד משלגי חורפיו יגהרו קלילות על קברו של
ישראל פוטר.

והריני, הוד מעלתו, עבדך הנאמן והמסור עד מאוד,
העורך.

17 ביוני 1854.